

End of Month september 2024

De End of Month van september staat weer boordevol met nieuws uit de wereld van cybersecurity in de zorg. Met deze keer nieuws over een redundantietest in een ziekenhuis, het ENISA Threat Landscape rapport en Z-CERT workshops over AI. Kijk snel verder in deze End of Month!

Kwetsbaarheid van de maand

ENISA Threat Landscape 2024

De voorbereidingen voor Z-CERT's jaarlijkse Cybersecurity Dreigingsbeeld voor de zorg 2024 zijn in volle gang. Maar voor wie nu al meer wil weten over de huidige trends in cyberdreigingen, is er het [ENISA Threat Landscape 2024](#).

In het rapport worden de ontwikkelingen rondom verschillende aanvalstactieken besproken die zijn gebruikt in Europa. Ook is er een uitsplitsing naar hoe sectoren geraakt werden, op basis van de NIS2. Wat daarbij opvalt is dat de zorgsector vooral geraakt werd door *threats against data* (datadiefstal en datalekken) en ransomware.

Hoewel ENISA aangeeft dat er geen tekenen zijn dat dreigingsactoren zich richten op één of een aantal sectoren, valt het op dat de zorgsector voornamelijk werd getroffen door CIOb en LockBit. Bij de meeste aanvallen was echter niet duidelijk wie de dader was.

Na de statistieken worden trends met betrekking tot de verschillende typen dreigingsactoren besproken, gaat ENISA in op het CVE-landschap en bespreken ze de verschillende dreigingen per hoofdstuk. Al met al dus de moeite van het lezen waard.

Nieuws

Storing in beveiligd Defensienetwerk

Eind augustus was er een storing op een van de IT-netwerken van Defensie. De storing zat in het zogenoemde Netherlands Armed Forces Integrated Network (NAFIN). Dat is een zwaarbeveiligd glasvezelnetwerk dat onder meer 180 defensielocaties met elkaar verbindt. Dit netwerk wordt ook gebruikt bij datacenters van verschillende ministeries, politiebureaus, de Koninklijke Marechaussee en de GGD.

"Door een fout in de softwarecode is een probleem ontstaan in de tijdsynchronisatie op het netwerk", schrijft minister Brekelmans (Defensie) in een [brief](#) aan de Tweede Kamer. "Hierdoor was het niet mogelijk om verbinding te maken met dit netwerk wat effect had op de vaste verbinding, mail en telefonie."

De minister voegt eraan toe dat er vooralsnog geen indicatie is dat de storing is veroorzaakt door een kwaadwillende partij.

Foto: iStock

Webinar

The poster features a calendar grid at the top left with the date '8' circled in red. Below the calendar is the logo for 'Reinier de Graaf' with the tagline 'In ziekenhuizen voor het leven' and a blue circular icon. The main text is in white on a blue background: 'Durf jij de stekker uit je ICT infrastructuur te trekken?' and '24 september 2024'.

Z-CERT webinar 'Durf jij de stekker uit je IT-infrastructuur te trekken?'

Durf jij een redundantietest in jouw organisatie te doen waarbij je letterlijk de stekker uit je apparatuur trekt? Het is misschien spannend, maar met een goede voorbereiding kan het. En het levert ook veel nieuwe kennis op! Daar ging het webinar van dinsdag 24 september over. Kijk het hele praktijkverhaal van het Reinier de Graaf ziekenhuis terug via de link in CSAP (Bestandsbibliotheek > Publicaties Z-CERT > Webinars).

Nieuws van Z-CERT

Workshops over AI

Is AI echt zo bijzonder of is het reguliere IT? In een artikel op CSAP (Bestandsbibliotheek > Publicaties Z-CERT > Whitepapers) beargumenteren wij waarom AI gewoon reguliere IT is. We nodigen jullie uit om hierover met ons en met zorgcollega's in discussie te gaan. Doe mee aan onze workshop waarin we samen een risicoanalyse uitvoeren op het gebied van security en privacy. De Z-CERT AI-experts sluiten ook aan.

De eerste workshop gaat over **AI in de spreekkamer**. De workshop is op **woensdag 23 oktober van 9.00 tot 12.00 uur** met aansluitend een lunch. Z-CERT werkt de resultaten van de workshop uit in een publicatie voor de hele zorg. De workshop is gratis, maar aanmelden is verplicht.

Locatie: Z-CERT, Stationsplein 121, Amersfoort (naast het treinstation Amersfoort Centraal)

Aanmelden: we hebben beperkt plek, meld je voor 16 oktober aan via info@z-cert.nl

Lunch: geef bij je aanmelding aan of je mee luncht en of je eventuele dieetwensen hebt

Andere AI workshops

We organiseren nog twee AI risicoanalyse workshops. Zet de data alvast in je agenda, de uitnodigingen volgen later:

- Maandag 18 november 12.00-17:00 uur
- Vrijdag 24 januari 12:00-17:00 uur

Wist u dat...

Z-CERT partner is van Alert Online?

Z-CERT is dit jaar partner van Alert Online. Alert Online richt zich samen met haar partners op het creëren van bewustwording rondom online veiligheid en op het stimuleren van cyberveilig gedrag. Alert Online kent u wellicht wel van het onderzoek naar cyberbewustzijn dat in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) jaarlijks wordt uitgevoerd. Ook Z-CERT besteedt dit jaar extra aandacht aan cybersecurity in de maand oktober.

een deel van ICT-verantwoordelijken zich zorgen maakt over de eigen online veiligheid op het werk?

Vier op de tien ICT-verantwoordelijken (40%) maken zich (zeer) veel of enige zorgen over de eigen online veiligheid op het werk. Voor andere medewerkers is dit percentage significant lager (23%). Wel geven ICT-verantwoordelijken zichzelf een hoger cijfer (7,4) als het gaat om het veilig omgaan met online risico's dan andere medewerkers (7,0).

Dat blijkt uit het Cybersecurity onderzoek Alert Online 2024 (deelrapport bedrijfsleven) dat deze week is gepubliceerd.

Om de beveiliging op het werk te verbeteren is multifactorauthenticatie de meest toegepaste methode. (bron: [Cybersecurity onderzoek Alert Online 2024](#))

Tot slot

Z-CERT webinars en evenementen

1 en 2 oktober, Den Haag - ONE Conference.

3 en 4 oktober, Den Haag - Women4Cyber Congres.

8 oktober – Zorgvisie, Congres Data & Security in de Zorg in Utrecht.

14 oktober, Amsterdam - Bijeenkomst SIGRA & ICTRecht.

15 oktober, 15:00 uur - Z-CERT webinar Kwartaal dreigingsbeeld Q3 2024.

Rapport gepubliceerd met bevindingen ISIDOOR 2023

Het Nederlandse Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement (COT) heeft een rapport gepubliceerd over de jaarlijkse cyberoefening ISIDOOR. Deze cyberoefening werd in 2023 uitgevoerd door het Nederlandse NCSC en de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid. Ook Z-CERT deed hieraan mee.

Het rapport van de oefening concludeert dat er een grote kloof is in het cybersecurity volwassenheidsniveau van verschillende organisaties. Verder blijkt dat het opschalen van de aanvalsrespons naar nationaal niveau een uitdaging is voor veel organisaties.

Het [rapport \(pdf\)](#) adviseert organisaties die geen hoge cybersecurityvolwassenheid hebben om zich beter voor te bereiden op mogelijke incidenten. Ze moeten ook beter weten wat de Nederlandse wet (NIS1) van ze vraagt.

Bijsluiter End of Month

Wat is de End of Month?

In de End of Month wordt per maand een overzicht gegeven van relevante ontwikkelingen en gebeurtenissen binnen Z-CERT. Ook delen we relevante nieuwsberichten uit de media over informatiebeveiliging, met waar mogelijk een duiding vanuit Z-CERT. De End of Month wordt aan het einde van iedere maand verstuurd.

Waarom is er de End of Month?

Het doel van de End of Month is om deelnemers en een aantal geselecteerde betrokkenen en stakeholders van Z-CERT periodiek te informeren. Z-CERT fungeert als een netwerk en we vinden het belangrijk alle betrokkenen in dit netwerk goed te informeren over relevante ontwikkelingen en gebeurtenissen rondom Z-CERT en informatiebeveiliging.

Voor wie is de End of Month?

In eerste instantie is de End of Month er voor informatiebeveiligers die op tactisch niveau werken

bij deelnemende organisaties van Z-CERT, zoals security officers. Ook is de End of Month het middel om aangesloten brancheorganisaties te informeren. De End of Month is echter zo geschreven dat de informatie ook relevant is voor anderen binnen de (deelnemende) organisatie, zoals bestuurders of medewerkers.

Het Traffic Light Protocol

Om informatie te delen maken we gebruik van vertrouwelijkheidscodes, die worden toegekend door middel van het Traffic Light Protocol (TLP), zie hiervoor <https://www.first.org/tlp/>. De End of Month is geclassificeerd als TLP GROEN, wat betekent dat dat document gedeeld mag worden met collega's binnen en buiten de organisatie, zolang het de eigen sector betreft.

Vragen of opmerkingen

Heeft u vragen of opmerkingen over de End of Month? Stuur dan een bericht naar info@z-cert.nl.

